

Сеймур Мардалієв,
Надзвичайний і Повноважний Посол
Азербайджанської Республіки в Україні

ВІДБУДОВА УКРАЇНИ Й АЗЕРБАЙДЖАН: УСПІХИ, ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

— Україна високо цінує всебічну гуманітарну допомогу з боку Азербайджану, яка охоплює такі критично важливі сфери, як енергетика, дитяча реабілітація, гуманітарне розмінування та відбудова соціальної інфраструктури. У тогорічному інтерв'ю Ви детально описали відповідні ініціативи. Ваша Високоповажносте, які нові проєкти були розпочаті чи реалізовані за останній рік? Якою є роль Посольства в координуванні таких ініціатив?

— Ви правильно вказали, що надання гуманітарної підтримки Україні — це все ще основний пріоритет для Азербайджану. На сьогодні обсяги гуманітарної допомоги, яку Україна отримала від Азербайджану, вже перетнули показник у 42 мільйони доларів США, і ми готові й надалі забезпечувати український народ такою підтримкою. Ми продовжуємо надавати Україні різні види гуманітарної допомоги, а оцінюючи вже пройдений шлях, можемо констатувати, що нам вдалося збільшити її масштаби в конкретних напрямках. Наприклад, як ви слушно зазначили, Азербайджан є однією з небагатьох країн, які незмінно й системно сприяють Україні в реабілітації дітей.

Поки що нам вдалося допомогти 270 дітям, котрі позбавлені батьківського піклування, пройти медичну чи психологічну реабілітацію в Азербайджані. 2024 року ми збільшили річну кількість груп таких дітей із двох до трьох. Остання група з 30

Зустріч Посла Азербайджану в Україні з Першим заступником Голови Верховної Ради України Олександром Корнієнком. 18 квітня 2025 року
The Ambassador of Azerbaijan to Ukraine met with First Deputy Chairperson of the Verkhovna Rada of Ukraine Oleksandr Korniyenko. 18 April 2025

дітей у супроводі кількох дорослих відвідала нашу країну навесні 2025 року. Азербайджанська сторона й далі допомагатиме Україні з дитячою реабілітацією. Я вже маю попередню інформацію з Баку, згідно з якою ми знову збільшимо річну кількість цих груп 2025 року, щоб ще більше дітей змогли скористатися цією програмою, яка отримує повну підтримку від Уряду Азербайджану.

Ми також і далі сприяємо енергетичній безпеці України. З першого дня вторгнення Азербайджан невпинно допомагав Україні постачанням різноманітного електричного обладнання, трансформаторів, генераторів тощо. У лютому 2025 року Президент Ільхам Алієв підписав указ щодо виділення мільйона доларів для придбання й постачання обладнання, якого Україна негайно потребувала. Вже в березні ми доставили все, що було обіцяно за цим указом. Це на додаток до 7,6 мільйона доларів США, які були виділені 2023 року.

Є також успіхи в активній участі Азербайджану в процесі відновлення України, що вже продемонструвала результати. Під час Конференції з питань відновлення України в Лондоні 2023 року Азербайджан пообіцяв допомогти Україні відбудувати інфраструктуру в Ірпені. Це місто залишається в центрі нашої уваги, і цьогоріч ми завершили реконструкцію тамтешньої поліклініки завдяки підтримці з боку Уряду Азербайджану та фінансуванню від «SOCAR Energy Україна». Це доволі велика поліклініка, яка охоплює мешканців не лише Ірпеня, а й усього Бучанського району Київської області. Проект виявився вельми успішним, і ми дуже раді, що під час урочистого відкриття відновленої поліклініки наприкінці квітня 2025 року нас вшанували своєю присутністю високопосадовці, зокрема віцепрем'єр-міністр з відновлення Олексій Кулеба та заступниця Голови Верховної Ради Олена Кондратюк. Я вважаю, що участь українських високопосадовців у відкритті повністю відремонтованої поліклініки — чудове свідчення того, якою важливою для України є співпраця з Азербайджаном. І хотів би ще раз наголосити, що це цілком взаємно з боку Азербайджану.

У лютому 2025 року ми також відкрили безпечний розвивальний простір для дітей у Національній бібліотеці України для дітей у Києві, реконструкція якого була здійснена за підтримки Уряду Азербайджану.

Наша участь у відновленні України не обмежиться тими проєктами, які ми вже реалізували в Ірпені. Перший із них полягав у відбудові місцевої школи, а другий — у відновленні поліклініки, але це ще не все. Попереду чотири ще масштабніші інфраструктурні проєкти в Ірпені, і ми сподіваємося 2025 року вже почати їх втілювати. Перший стосуватиметься відновлення будинку культури, який зазнав серйозних пошкоджень під час активних бойових дій поблизу Києва та в області. Другий проєкт передбачає реконструкцію дитячо-юнацької спортивної школи, яка теж зазнала значних руйнувань. У межах третього проєкту ми побудуємо новий дитячий артцентр. До війни в Ірпені таких центрів не було, і він буде подарунком дітям міста від Азербайджану. А четвертим нашим проєктом має стати зведення житлового будинку.

Президент Алієв неодноразово заявляв, що Азербайджан налаштований і далі надавати Україні гуманітарну допомогу. Кошти для реалізації наступних чотирьох проєктів в Ірпені будуть виділені з державного бюджету. Однак не тільки Уряд активний у цьому напрямі, — «SOCAR Energy Україна» теж дуже допомагає. Ця компанія відіграє важливу роль на енергетичному ринку України та активно долучається до благодійних заходів, як-от фінансування відбудови поліклініки та ліцею в Ірпені.

Урочисте відкриття поліклініки в Ірпені, яку було відремонтовано за сприяння Азербайджану. 28 квітня 2025 року

The official inauguration of the Irpin polyclinic, rebuilt with Azerbaijan's assistance. 28 April 2025

Відновлений за сприяння Азербайджану ліцей «Лінгвіст» імені Заріфи Алієвої в Ірпені
The Irpin Lyceum 'Linguist' named after Zarifa Aliyeva, which was rebuilt with the assistance of Azerbaijan

Загалом з-поміж усіх напрямів гуманітарної допомоги Азербайджан найактивніший за чотирма: це енергетична безпека, гуманітарне розмінування, реабілітація та відновлення України. Ми дуже охоче й далі над ними працюватимемо. Що ж до координаційної ролі Посольства, то нашим першочерговим завданням у Києві є узгодження всієї цієї діяльності та визначення місцевих потреб у Києві, Київській області та інших регіонах. Подальші дії азербайджанської сторони в Україні ми також погоджуємо з Баку.

— І Азербайджан, і Україна зацікавлені в поглибленні торговельно-економічної співпраці. Про це свідчить той факт, що 2024 року Експортно-кредитне агентство України підтримало експорт до Азербайджану на понад 830 мільйонів гривень і ці показники перевищує лише експорт до Польщі. На вашу думку, які сектори двосторонньої торгівлі мають найбільший потенціал зростання? Чи розглядають створення нових маршрутів або логістичних рішень для сприяння транспортним перевезенням між нашими країнами?

— Ваша правда, й Азербайджан, і Україна надзвичайно зацікавлені в подальшому поглибленні та зміцненні торговельно-економічної співпраці. На жаль, війна серйозно вдарила по цій

сфері наших двосторонніх відносин. Наведу деякі статистичні дані, щоб ви змогли скласти повніше уявлення про ситуацію.

До війни товарообіг між Азербайджаном і Україною становив понад мільярд доларів США. 2022 року, буквально за кілька тижнів до початку повномасштабного вторгнення в Україну, відбувся візит Президента Алієва та його переговори з Президентом Зеленським, під час яких сторони домовилися, що обидві держави докладуть максимальних зусиль, щоби подвоїти показники товарообігу. Тобто, якщо товарообіг сягав мільярда, наші лідери поставили завдання довести цю цифру щонайменше до двох мільярдів. На жаль, нам не вдалося вийти на такі обсяги через війну.

2024 року ми зафіксували незначне зростання двостороннього товарообігу, який сягнув позначки в майже 460 мільйонів доларів США. Однак у будь-якому разі цього недостатньо. Це не відповідає ні нашим очікуванням, ні потенціалу та спроможності Азербайджану й Україні збільшити обсяги торгівлі.

Нині ми, як Посольство, спільно з нашими друзями в компетентних українських органах влади, робимо все можливе, щоб знайти шляхи для руху вперед, попри складну безпекову ситуацію в Україні. Передусім ми вирішили відновити діяльність Українсько-Азербайджанської ділової ради, адже без активізації співпраці бізнес-секторів обох країн нам буде дуже складно досягнути поставлених цілей. Не слід сприймати ці слова як ознаку небажання бізнесових секторів співпрацювати, адже насправді азербайджанський бізнес дуже зацікавлений у продовженні роботи в Україні. Справжнім викликом для нас є брак надійних транспортних і логістичних маршрутів. Тому, якщо ми хочемо повернути торговельну взаємодію та товарообіг хоча б до довоєнного рівня, ми повинні серйозно підійти до налагодження ефективних транспортних і логістичних шляхів.

У цій сфері є цікава динаміка. У квітні українська сторона запустила вантажні пороми, що сполучають порти Одеси з Грузією, а звідти — з Азербайджаном. Це позитивний перший крок у правильному напрямку. Але це лише початок процесу, і ми не знаємо, наскільки він виявиться ефективним і чи буде для бізнесу вигідно використовувати вантажні пороми через Чорне море з Одеси до Грузії з подальшим сполученням з Азербайджаном. Я думаю, що Україні й Азербайджану потрібно вивчити це питання і зробити все можливе, щоб розвивати цю нову можливість транспортного сполучення між нашими країнами.

Між Азербайджаном та Україною великий потенціал для поглиблення торговельно-економічних відносин. Я можу назвати багато галузей, які мають хороші перспективи для розширення співпраці. Основні з них — це, звичайно, сільське господарство та енергетика. Є й інші, але саме в цих двох сферах ми бачимо найбільші можливості для посилення взаємодії.

Ще одним важливим напрямом із високим потенціалом для обох країн є розвиток транспортних коридорів. І Азербайджан, і Україна мають вигідне географічне розташування. Азербайджан багато інвестує в розвиток трансрегіонального сполучення, причому Середній коридор є нашим головним пріоритетом. Я думаю, що транспортні маршрути, які розвиваються в нашій частині світу, можуть стати корисними й для України. Україна також намагається, навіть у нинішній непростій ситуації, розширювати свій експорт у різні куточки світу: не лише в Європу, а й в Африку, Азію тощо. Азербайджан має добре розвинені транспортні шляхи, інфраструктуру, залізниці на Південному Кавказі, які йдуть через Каспійське море в Центральну Азію, і це може стати дуже корисним для України з погляду експорту власних товарів і продукції в різні регіони: Китай, Близький Схід, Індію, Перську затоку тощо. Ми дуже раді продовжувати дискусії й обговорення з нашими українськими друзями щодо можливої спільної роботи в цій сфері.

Торгівля важлива в будь-яких міждержавних відносинах. Наші країни підтримують чудові й традиційно міцні двосторонні зв'язки. Україна та Азербайджан ведуть хороший політичний діалог, тож перешкод для продовження взаємної торгівлі немає. Однак війна створила безпекові виклики, які похитнули всі наші прагнення. І, повірте, зараз одне з найскладніших завдань для мене як Посла — це переконати представників бізнес-сектору продовжувати справи тут, оскільки найперше, що їх турбує, — це питання безпеки. Я розумію їхнє занепокоєння і добре знаю ситуацію, але в будь-якому разі вважаю, що Україна вже зараз є країною з чудовими можливостями. Тут є значні можливості для інвестицій, подальших торговельних відносин, а також для встановлення міцних партнерств між малим і середнім бізнесом. І ми, як Посольство, й далі заохочуємо і поширюємо ці можливості.

Відверто кажучи, залучення інвестицій є непростим завданням, але ми також намагаємося працювати над цим напрямом. 2024 року один із найбільших холдингів Азербайджану «NEQSOL»,

якому належить «Vodafone Україна», інвестував у доволі великий проект із видобування титану в Україні. Це дуже добре для наших торговельних відносин і розширення наших економічних зв'язків, але якщо говорити з політичного погляду, то це також вельми важливе свідчення того, як Азербайджан підтримує економіку України, інвестуючи в неї навіть нині. Так, ми намагаємося підтримувати Україну гуманітарною допомогою, але інвестиції — це те, як Азербайджан зміцнює українську економіку. У такий спосіб ми також намагаємося бути прикладом для інших країн і великих інвесторів, демонструючи їм, що попри наявні ризики тут є й можливості. Це послання: «Будь ласка, продовжуйте підтримувати економіку України навіть зараз».

Підсумовуючи, ми наполегливо працюємо над поглибленням наших торговельно-економічних відносин. Пріоритет номер один для нас — це вийти на хоча б довоєнні обсяги двосторонньої співпраці та вирішити нагальні виклики для досягнення якісно нової динаміки.

— 2024 року Азербайджан приймав 29-ту Конференцію сторін Рамкової конвенції ООН про зміну клімату (COP 29). У чому полягали основні досягнення саміту? Чи відкрила ця подія нові можливості для співпраці в екологічній сфері між Азербайджаном та Україною?

— Так, у листопаді 2024 року Азербайджан мав за честь приймати в Баку COP 29, що вже увійшла в історію як одна з найвизначніших COP. Цей саміт не лише ознаменував важливу віху у глобальній кліматичній дипломатії завдяки ухваленню проривних рішень, які позитивно вплинуть на боротьбу зі зміною клімату впродовж наступних років, а й продемонстрував рішучість Азербайджану сприяти сталому розвитку та охороні довкілля. Як підкреслив Президент Алієв, Азербайджан доклав усіх зусиль під час COP 29 у Баку, щоб налагодити зв'язки між розвитковими і розвиненими країнами, досягнути консенсусу і зробити COP 29 історією успіху.

Успіх Азербайджану під час COP 29 є свідченням нашої стратегічної дипломатії та твердої прихильності до принципу багатосторонніх відносин. Для Азербайджану це була справді визначна історична подія, насамперед завдяки ухваленим проривним рішенням. Ми також раді, що Азербайджан став першою країною в нашому регіоні, яка прийняла COP — один із найбільших заходів ООН.

Якщо говорити про конференцію як про історичний успіх, слід зазначити, що рішення, ухвалені під час COP 29, вже не один рік перебували на стадії розгляду і Азербайджану вдалося залишити після себе таку спадщину. Я хотів би виділити три найважливіші рішення COP 29. Головною віхою цього саміту стало досягнення консенсусу щодо нової колективної кількісної цілі кліматичного фінансування. Це рішення передбачає збільшення кліматичного фінансування для країн, що розвиваються, з усіх державних і приватних джерел до 1,3 трильйона доларів на рік до 2035 року. Крім того, було встановлено мету досягнути до 2035 року показника в щонайменше 300 мільярдів доларів щорічної фінансової підтримки для розвиткових країн. Примітно, що ця цифра втричі перевищує 100-мільйонну ціль фінансування кліматичних заходів, встановлену 2009-го. На COP 29 ми досягнули консенсусу між усіма зацікавленими сторонами щодо збільшення цієї цифри втричі — до 300 мільярдів доларів.

Ще одним надбанням COP 29 є повне виконання статті 6 Паризької угоди, що стосується міжнародних вуглецевих ринків. Це питання не вдавалося вирішити протягом 10 років.

Третім суттєвим здобутком, на яке нетерпляче чекали країни, що розвиваються, зокрема малі острівні держави та найменш розвинені африканські країни, було рішення про повне впровадження Фонду втрат і збитків. Цей крок відповідає рішучості Президента Алієва розв'язувати проблеми малих острівних держав, які, як відомо, найбільше потерпають від негативних наслідків зміни клімату у світі. Саме це питання було одним із пріоритетів азербайджанського головування в COP 29.

Це були три найважливіші рішення, проривні рішення, які були прийняті та матимуть позитивний вплив на глобальні дії щодо клімату найближчими роками. Однак COP 29 також увійде в історію як форум, на якому були ухвалені й інші важливі рішення, зокрема Бакинська дорожня карта з адаптації та домовленість про щорічне проведення Бакинського діалогу високого рівня з питань адаптації на всіх майбутніх конференціях COP. Також можна навести приклади запуску програми впровадження технологій і затвердження Бакинського робочого плану Платформи місцевих громад і корінних народів на 2025–2027 роки. Усі ці важливі рішення в межах COP 29 були офіційно проголошені ООН як Бакинський пакт кліматичної єдності.

Отже, це була колосальна історія успіху як для ООН, так і для Азербайджану. Ми зблизили сторони, звели мости між розбіжними і близькими поглядами та досягнули консенсусу.

Переходячи до другої частини вашого запитання про можливість для двосторонньої співпраці Азербайджану та України, які відкрила COP 29, я хотів би спочатку високо оцінити активну участь українських представників. Українську делегацію на COP 29 очолювала Міністерка захисту довкілля та природних ресурсів Світлана Гринчук. Україна також була гідно репрезентована дуже гарним павільйоном, який я мав нагоду відвідати під час короткої поїздки до Баку для участі в COP 29. Ми подумали, що завдяки активній діяльності Міністерки Гринчук у Баку зможемо поглибити й двосторонню співпрацю. Під час COP 29 ми підписали Меморандум про взаєморозуміння щодо співпраці між Міністерством екології та природних ресурсів Азербайджану та Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України. Тепер цей документ є основою для практичної співпраці між двома міністерствами з багатьох питань, зокрема щодо зміни клімату, захисту довкілля, обміну досвідом у сфері збереження біорізноманіття тощо.

Ми раді, що COP 29 виявилася для нас такою успішною і залишила позитивний слід у динаміці нашої двосторонньої співпраці. Тепер ми маємо двосторонній документ, який допомагатиме розвивати цю взаємодію наступними роками.

— Енергетична співпраця є важливим аспектом відносин між Україною та Азербайджаном. Останнім часом зростає увага до потенційного транзиту азербайджанського газу до Європи через територію України, і президенти обох держав підтвердили взаємну зацікавленість у реалізації цієї ідеї. Які економічні дивіденди це могло б принести сторонам? Чи є якісь конкретні ініціативи або проєкти, які можна було б втілити найближчим часом?

— Азербайджан і далі відіграє важливу роль у глобальній енергетичній безпеці, залишаючись надійним партнером для європейських країн і самого Європейського Союзу в цій сфері. Ми дуже цінуємо те, що Європейська комісія визнала провідну роль Азербайджану в енергетичній безпеці на Європейському континенті.

Азербайджан є загальноєвропейським постачальником газу, причому географія нашого газового постачання стрімко розширюється. Сьогодні Азербайджан постачає природний газ до

12 країн, 10 із яких є європейськими, зокрема 8 — члени Європейського Союзу. З 2023 року ще 5 європейських країн стали одержувачами природного газу з Азербайджану. І ця динаміка в географії постачання нашого газу до Європи тільки зростатиме, оскільки ми вже беремо участь у створенні газорозподільних мереж у європейських країнах. Деякі з них ще не мають таких мереж. Деякі інші мають, але потребують їх розширення. Як інвестори, ми плануємо вкладати кошти у створення і розширення таких газорозподільних мереж.

У світі побутує думка (і навіть серед українців, я переконаний, теж), що Азербайджан експортує здебільшого нафту й газ. Це дійсно так. Але це не єдиний вимір нашої енергетичної політики, як на внутрішньому ринку, так і в межах наших глобальних партнерств. Зараз ми розвиваємо міжнародну співпрацю у сфері відновлюваної енергетики. Меморандум про стратегічне партнерство між Європейським Союзом та Азербайджанською Республікою в галузі енергетики не лише охоплює питання постачання газу до ЄС, а й визначає взаємодію між Азербайджаном та Євросоюзом у сфері відновлюваної енергетики.

Наприклад, Азербайджан нині має значні вітроенергетичні ресурси в регіоні Каспійського моря. Ми також розпочали реалізацію визначного трансрегіонального проєкту Чорноморського підводного кабелю з такими країнами-партнерами, як Болгарія, Грузія, Угорщина та Румунія. Азербайджан впевнено і неквапливо наближається до статусу експортера «зеленої» електроенергії на європейські ринки. Ми бачимо великий потенціал у цьому проєкті, і Азербайджан продовжуватиме відігравати важливу роль у розвитку Каспійського коридору «зеленої» енергії спільно з країнами Центральної Азії, а також у реалізації проєкту Чорноморського підводного кабелю разом із країнами, які я зазначив: Грузією, Угорщиною, Румунією, а віднедавна й Болгарією. Це один із найвагоміших елементів нашої співпраці з Європейським Союзом.

Взаємодія в енергетичній сфері також відіграє надзвичайно важливу роль у наших двосторонніх відносинах з Україною. Компанія «SOCAR» уже багато років добре представлена в Україні. Ми інвестували значні кошти в енергетичний сектор України, і зараз «SOCAR Energy Україна» має майже 60 хороших, комфортних, я гадаю, заправних станцій по всій країні. Сподіваюся, що «SOCAR» і далі розширюватиме свою діяльність тут.

Міністерка захисту довкілля та природних ресурсів України (2024–2025 рр.) Світлана Гринчук та Посол Азербайджану в Україні Сеймур Мардалієв. 23 вересня 2024 року
Svitlana Hrynychuk, Minister of Environmental Protection and Natural Resources of Ukraine (2024–25), and Seymur Mardaliyev, Ambassador of Azerbaijan to Ukraine. 23 September 2024

Тема майбутнього енергетичної безпеки України також повертає мене до питання торговельно-економічної співпраці. До війни ми експортували нафту і нафтопродукти в Україну через Чорне море. Зараз цей транспортний коридор перекритий. З початком війни ми більше не могли експортувати нафту в Україну. Отже, ми також бачимо ці негативні наслідки війни для нашої енергетичної співпраці. Однак загалом ми задоволені тим, що «SOCAR» продовжує свою діяльність тут. Це дуже важливо, оскільки «SOCAR» — це велика компанія, відома не лише в Україні та Європі, а й у багатьох частинах світу. Вона підтримує Україну, український енергетичний сектор та економіку, продовжуючи свою роботу та комерційну діяльність в Україні. Працювати в цій складній безпековій ситуації нелегко, але нам дуже приємно бачити, що «SOCAR» залишається добре представленою на місцевому ринку. Це також важливо з політичного погляду.

Я думаю, що сфера енергетики й надалі залишатиметься одним із найважливіших елементів нашої двосторонньої співпраці. Це питання теж доволі часто обговорюють під час нашого політичного діалогу. Це також було темою двосторонніх переговорів

і двосторонньої зустрічі, яку Президент Алієв і Президент Зеленський провели в Давосі 2025 року. Тож погляньмо, як це розвиватиметься далі.

— Закриття представництв російських ЗМІ в Азербайджані демонструє рішучу позицію вашої країни щодо протидії зовнішньому інформаційному впливу. Водночас Україна постала перед масштабними викликами в інформаційній сфері. Пане Посол, як наші країни могли б співпрацювати у протидії дезінформації та гібридним загрозам?

— Передусім я хотів би підкреслити, що йдеться не про закриття офісів конкретних ЗМІ в Азербайджані. Медіаагенції будь-якої країни, які бажають відкрити свої редакції в Азербайджані, повинні дотримуватися національного законодавства Азербайджану та положень міжнародних документів, стороною яких є Азербайджан. Ми помітили, що в окремих випадках офіси деяких іноземних ЗМІ не виконують це правило. Ми звернулися не лише до тих ЗМІ, які ви згадали, а й до кількох інших медіаагенцій, що мають офіси в Азербайджані.

Це рішення азербайджанської влади не стосується кореспондентських пунктів. Ці агентства можуть і далі працювати в Азербайджані через свої кореспондентські пункти. Жодного дискримінаційного підходу з нашого боку немає. Всі медіаагенції мають дотримуватися положень національного законодавства нашої країни.

Щодо вашого запитання про протидію дезінформації та про те, як Азербайджан і Україна можуть співпрацювати в цьому питанні, то дезінформація — це проблема, з якою стикаються всі країни, а Україна, зі свого боку, протистойть масштабним викликам в інформаційній сфері. Гадаю, ми могли б обмінюватися досвідом у цій галузі. Це може бути гарною можливістю для спільної роботи над протидією дезінформаційним кампаніям тощо. У вас, я вважаю, достатньо досвіду і хороших напрацювань у цій сфері. Ми теж маємо власний досвід. Обмінюючись таким досвідом, ми зможемо краще протистояти різним видам дезінформаційних кампаній або гібридних атак.

— Як Баку бачить власну роль у забезпеченні стабільності на Південному Кавказі та в усьому Чорноморському регіоні? Чи є перспективи співпраці між Україною та Азербайджаном у сфері безпеки?

— Після звільнення наших окупованих територій, відновлення територіальної цілісності та суверенітету Азербайджану в межах його міжнародно визнаних кордонів і припинення 30-річної вірменської окупації, в регіоні Південного Кавказу запанувала абсолютно нова дійсність. Тепер нашим найвищим пріоритетом є забезпечення тривалого та стійкого миру в регіоні. Фактично мир уже встановлений. Тепер нам потрібно перевести цей фактичний мир у регіоні в юридичну площину між Вірменією та Азербайджаном.

Ми вважаємо, що план мирного врегулювання, що його запропонував Президент Алієв, є основою для майбутнього добробуту та безпеки всього нашого регіону. Водночас нещодавній прогрес у прямих двосторонніх переговорах між Вірменією та Азербайджаном, включно із завершенням переговорів щодо проекту мирного договору між нашими державами, дає надію на довгоочікуваний сталий і тривалий мир у регіоні.

Азербайджанська сторона дійсно налаштована на нормалізацію відносин із Вірменією та підписання мирного договору. Однак остаточне завершення цього процесу залежатиме від того, чи виконає Вірменія своє зобов'язання поважати територіальну цілісність і суверенітет Азербайджану, зокрема й через усунення територіальних зазіхань, які все ще закріплені в Конституції та інших законодавчих актах Вірменії.

Впевнені, що настав час скористатися цією історичною можливістю, яка виникла після 30-річного кривавого протистояння двох народів, щоби налагодити добросусідські відносини та мирно співіснувати пліч-о-пліч як дві суверенні держави на міжнародно визнаних територіях.

Ми ще ніколи не були настільки близькі до досягнення тривалого миру в нашому регіоні. Південний Кавказ — це наш дім. Віримо, що тільки країни регіону здатні владнати всі ці проблеми без будь-якого зовнішнього впливу чи втручання. Ми знаємо власні проблеми краще, ніж будь-хто інший далеко. Саме країни регіону повинні обговорювати й шукати шляхи розв'язання питань, що становлять взаємний інтерес.

Якщо говорити про перспективи співпраці у безпековій сфері, то Азербайджан і Україна є стратегічними партнерами, а тому питання, пов'язані з миром і безпекою, посідають визначне місце в нашому двосторонньому політичному діалозі. Наприклад,

у лютому 2025 року ми провели політичні консультації між нашими міністерствами закордонних справ на рівні заступників міністрів закордонних справ у Баку, де обговорювали й зазначене питання.

Як стратегічні партнери, Україна та Азербайджан підтримують ефективну комунікацію щодо багатьох регіональних і глобальних аспектів, активно співпрацюють у межах багатосторонніх платформ і міжнародних організацій, а також мають однакові або схожі позиції з багатьох питань, пов'язаних із глобальною та регіональною безпекою.

Наріжним каменем нашої двосторонньої співпраці залишається взаємна підтримка територіальної цілісності та суверенітету. Як б сказав, що непорушним принципом нашої взаємодії з Україною є те, що ми підтримуємо територіальну цілісність і суверенітет України в межах її міжнародно визнаних кордонів, і ми дуже вдячні Україні за таку ж підтримку територіальної цілісності й суверенітету Азербайджану.

Ми активно співпрацюємо в межах міжнародних організацій, зокрема глобальних, серед яких Організація Об'єднаних Націй, і регіональних, таких як Організація з безпеки та співробітництва в Європі, Організація Чорноморського економічного співробітництва та Організація за демократію та економічний розвиток — ГУАМ. Так ми робимо спільні кроки та об'єднуємо зусилля для гарантування миру і безпеки в наших частинах світу.

— Ви здійснили низку робочих візитів до різних областей України, зокрема Одеської, Львівської, Полтавської та Чернігівської, під час яких зустрічалися з представниками місцевої влади та азербайджанської діаспори. Пане Посол, розкажіть, будь ласка, про можливості партнерства між містами та регіонами наших країн, що стали предметом обговорень під час таких зустрічей.

— Так, це правда. Я дуже люблю відвідувати регіони країни, тож стараюся робити це якомога активніше. 2025 року я вже відвідав дві області: Черкаську та Чернігівську. У мене вже є плани поїхати ще в кілька областей найближчими місяцями.

Азербайджан та Україна демонструють чудову співпрацю між своїми регіонами. Між різними містами та регіонами є партнерські відносини, зокрема між Баку та Києвом, Черкасами та Сумгаїтом, Одесою та Ганджею. Нещодавно місто Ірпінь також встановило партнерські відносини з містом Лачин. Зміцнення

Зустріч Посла Азербайджану в Україні з керівництвом Чернігівської міської ради. 18 березня 2025 року

The Ambassador of Azerbaijan to Ukraine met with the leadership of the Chernihiv City Council.
18 March 2025

та поглиблення міжрегіональної взаємодії є одним із важливих елементів співпраці між Азербайджаном та Україною. Ми намагаємося посилити та розширити це, відвідуючи області України.

Я ставлю перед собою дві важливі цілі під час поїздок до областей. По-перше, такі візити допомагають мені краще зрозуміти, як області продовжують жити в умовах нинішньої ситуації в Україні. По-друге, поїздки надають хорошу можливість для діалогу з регіональними та місцевими органами влади про перспективи розвитку двосторонньої співпраці між Україною та Азербайджаном. Такі візити також дають нам змогу шукати шляхи для взаємодії, зокрема й у межах торговельно-економічних відносин.

Важливим аспектом є й міжлюдські контакти та культурний обмін. Для нас це можливість шукати способи сприяти культурному обміну з цими областями та популяризувати азербайджанську культуру на місцевому рівні. Ми вже бачимо зацікавленість з боку деяких інших областей та міст. Не називатиму поки що конкретні місця, але вони теж доволі зацікавлені у встановленні партнерських відносин з азербайджанськими містами. А ті області, що вже мають партнерські чи побратимські відносини з азербайджанськими містами, дуже хочуть поглибити цю співпрацю.

Наше завдання як Посольства в Україні — зводити мости між містами й областями України та Азербайджану. Зовсім скоро ми досягнемо виняткових успіхів за цим напрямом.

Для мене це також гарна нагода особисто зустрітися з членами потужної азербайджанської громади, яка є однією з найбільших у країні. З початком війни, звісно, кількість азербайджанців, які проживають або перебувають в Україні, зменшилася. Частина виїхала до європейських країн, ще частина повернулася до своїх рідних домівок в Азербайджані. Однак ми все ще бачимо доволі значну кількість азербайджанців, які живуть в Україні. Я був дуже здивований і вражений під час мого візиту до Харківської області в грудні 2024 року, коли представники місцевої азербайджанської громади поділилися своїми підрахунками, згідно з якими на Харківщині досі проживає майже 17 тисяч азербайджанців. Тож, відвідуючи регіони, я також зустрічаюся зі співвітчизниками та спілкуюся з ними, щоб краще зрозуміти, як вони живуть, які проблеми їм доводиться долати і як їхня присутність тут може сприяти зміцненню міжлюдських контактів Азербайджану та України. Ми можемо продовжувати спільну роботу з популяризування азербайджанської культури в Україні.

Я дуже зацікавлений у подальших візитах до різних куточків країни. Усі області України унікальні та прекрасні. Мені також дуже приємно бачити велику зацікавленість з боку українських обласних органів влади у продовженні цієї співпраці. Ми підтримуємо чудові відносини і співпрацюємо з українською центральною владою. Крім того, бачимо велику зацікавленість обласної влади у продовженні міжрегіонального співробітництва між Азербайджаном та Україною.

— Останнім часом культурна взаємодія між Україною та Азербайджаном набирає нових обертів. Про цей прогрес свідчить відкриття оновленого Українського центру в Баку в листопаді 2024 року, а також створення відділів української та азербайджанської книги в бібліотеках обох країн. Ваша Високоповажносте, які ще культурні ініціативи були реалізовані протягом минулого року? Чи заплановані нові проєкти для подальшого зміцнення культурних зв'язків між нашими народами?

— Культурна співпраця залишається важливим виміром нашого стратегічного партнерства. Дуже дякую, що навели приклади недавнього прогресу в поглибленні культурної взаємодії

між Азербайджаном та Україною. Я додам до цього списку ще один. Кілька днів тому ми також відкрили алею дружби в парку «Наталка» в Києві.

Ми маємо й далі розвивати нашу двосторонню співпрацю в культурній сфері, але зараз це теж нелегко. В Україні стало складно організовувати справді якісні та цікаві виставки. Знову ж таки, головною проблемою є брак стабільного транспортного сполучення та логістики. Так, ми також мусимо враховувати міркування безпеки, але, повірте, вони не є тут найбільшою перепорою.

Організація якісних культурних заходів завжди була традиційною справою для нашого Посольства в Україні. Ми й зараз намагаємося робити все можливе для їх реалізації. 2024 року ми організували кілька подій у Національній бібліотеці для дітей, щоби продемонструвати нашу культуру, історію тощо. Але це приклади невеликих заходів.

Ми напрацьовуємо деякі ідеї на 2025 рік спільно з кількома українськими культурними інституціями. Однак багато чого залежатиме від того, наскільки успішно ми налагодимо транспортне сполучення та врегулюємо логістичні питання. Це ще один приклад, як війна негативно позначилася на нашій двосторонній співпраці.

Через кілька днів ми також проведемо важливу культурну подію в Дипломатичній академії. Тож, хоча й відносно маленькими заходами, ми й далі сприяємо зміцненню культурних зв'язків між Азербайджаном та Україною.

Сподіваємося, що дуже скоро в Україні запанує мир, її народ зможе повернутися до мирного та спокійного життя і ми зможемо продовжувати культурну співпрацю як раніше, влаштовуючи чудові концерти та виставки. Водночас ми ніколи не перестанемо шукати напрями, в яких можемо зробити щось дійсно значуще, щоб зрештою активізувати культурну взаємодію між Азербайджаном та Україною.

Дата інтерв'ю: 15 травня 2025 року